

Sotsiaalministeerium

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse eelnõu, 1.2-2/30-1

Tagasiside kuupäev: 13.04.2026

Eesti Õdede Liit (EÕL) on tutvunud nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse eelnõuga.

Märgime esmalt, et meie varasemas tagasisides esitatud ettepanekuid on osaliselt arvestatud, mis on tervitatav. Samas jääb eelnõu ja sellega seotud selgituste pinnalt jätkuvalt alles mõned õigusselguse seisukohalt olulist küsimust, mis vajavad meie hinnangul täiendavat täpsustamist.

§ 20 lõike 2 punkt 2

Peame vajalikuks täpsustada immuniseerimise eelset hindamiskohustust. Rakendusakti kavandis on juba sõnaselgelt ette nähtud, et immuniseerimisele peab vahetult eelnema ajutiste ja püsivate vastunäidustuste tuvastamine, mille eest vastutab immuniseerimise teostaja. See on sisuliselt väga oluline patsiendiohutuse element. Seetõttu oleks põhjendatud sama põhimõtte selgem kajastamine ka seaduse tasandil või vähemalt eelnõu tekstis ühemõtteliselt sellisel, et immuniseerija kohustus on enne immuniseerimise teostamist tuvastada võimalikud vastunäidustused. Praegune sõnastus jätab liiga suure tõlgendusruumi küsimuses, kas tegemist on üksnes üldise nõustamiskohustuse või konkreetse eelkontrolli kohustusega.

§ 21 lõike 1 punkt 1

Eelnõu sõnastus „esitama tööandjale, sealhulgas töövõtjale“ ei ole piisavalt selge. Grammatilisel lugemisel võib jääda mulje, et töövõtja on käsitatav tööandja alaliigina, mis ei ole tööõiguslikult korrektne. Samuti tekitab see küsimuse, kas soovitakse reguleerida tervisetõendi esitamist tööandjale, tellijale, teenuse kasutajale või muule lepingupartnerile. Varasemast EIS I tagasisidest nähtub, et sama probleem on juba tõusetunud ka andmekaitse ja lepinguliste suhete vaates, kuid praegune sõnastus ei lahenda seda piisavalt üheselt.

§ 21 lõike 1 punkt 4

Sätte kohaselt laieneb tervisekontrolli ja tervisetõendi nõue ka punktides 1–3 loetletud tegevusaladel praktikat sooritavatele või täiendusõppes osalevatele õpilastele, üliõpilastele ja töötajatele. Selline sõnastus on liiga lai ning võimaldab järeldada, et nõue laieneb ka puhtalt teoreetilistele koolitustele või lühiajalistele auditoorsetele täiendusõppevormidele, mille käigus puudub vahetu kokkupuude laste, patsientide või teenusesaajatega. Kuigi EIS I tabelis on selgitatud, et norm peaks hõlmama praktikat sooritavaid ning täiendusõppes osalevaid isikuid, ei tulene seaduse sõnastusest praegu piirangut, et tegemist peab olema praktilise tegevusega või punktides 1–3 nimetatud sihtrühmadega vahetu kokkupuutega. Meie hinnangul tuleks säte

sõnastada kitsamalt ja täpsemalt, nii et tervisetõendi nõue kohalduks üksnes juhul, kui täiendusõppe või praktika käigus toimub tegelik tegevus nendes keskkondades ja vahetu kokkupuude kaitstava sihtrühmaga. Sellega välditaks ebaproportsionaalset halduskoormust ja ebaselgust koolituste korraldamisel.

§ 21 lõige 1 tervisetõendi vormi küsimus

Eelnõu reguleerib tervisetõendi esitamise kohustust, kuid ei täpsusta tõendi vormi ega viita sellele, kas vorm kehtestatakse ministri määrusega või luuakse digitaalne lahendus. Varasemast tagasisidest nähtub, et ka tervisetõendi digitaalse väljastamise vajadus on juba esile toodud ning sellele on sisuliselt positiivselt reageeritud, kuid normatiivne alus on endiselt ebamäärane.

§ 21 lõige 4

Seletuskiri täpsustab, et uus tervisekontroll on vajalik juhul, kui pärast eelmise tervisetõendi väljastamist on isik viibinud vähemalt 12 kuu jooksul riigis, kus tuberkuloosi haigestumus ületab 40 juhtu 100 000 elaniku kohta, või on puutunud kokku tuberkuloosi nakatunud isikuga. See selgitus on sisuliselt kasulik, kuid jätab siiski lahtiseks, mille alusel määratletakse „kõrge tuberkuloosi haigestumisega riik“ ning millisele ametlikule andmeallikale rakendamisel tuginetakse. Kui selline kriteerium põhineb ajas muutuvatel epidemioloogilistel andmetel, ei ole õigusselge jätta see üksnes seletuskirja tasandile ilma viiteta andmeallikale või pädevale asutusele. Meie hinnangul tuleks kas seaduses või vähemalt alamaktis üheselt määrata, millise meetodika, andmeallika ja ajavahemiku alusel sellised riigid kindlaks tehakse. Vastasel juhul võib normi kohaldamine osutada ebaühtlaseks, eriti olukorras, kus eri allikate andmed uuenevad erineva intervalliga.

Eesti Õdede Liit kooskõlastab eelnõu esitatud märkustega.

Lugupidamisega

Margit Lenk-Adusoo

/allkirjastatud digitaalselt/

Eesti Õdede Liidu asepresident